

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication
34 Mariner Way Monsey, NY 10952

Shabbos Parshas Vayeitzai - שבת קודש פרשת ויצא
ט' כסלו תשס"ב - November 24, 2001

לכל זמן ועת (Monsey, NY)

הדלקת נרות - 4: 14 שקיעה/יום השבת - 4: 31
זמן קריאת שמע/מ"א - 8: 43 צאת הכוכבים/מעריב - 5: 21
זמן קריאת שמע/גר"א - 9: 19 לשיטת רבינו תם - 5: 43

מדעת עליון

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה וגו' (כח-י)

הנה מבואר בגמ' (ברכות כו), שאברהם תקן תפלת שחרית, יצחק תקן מנחה ויעקב תקן ערבית. אבל למה דוקא תקנו אבותינו כסדר הזה, ולא בסדר בריאת העולם - "ויהי ערב ויהי בקר" - ערבית, שחרית, מנחה?
האיר הגמור זלמן סורוצקין זצ"ל בס' אזנים לתורה, שמשלשת האבות, חי אברהם חיי נחת, עושר וכבוד, ואע"פ שנתנסה ב"י נסיונות, אבל מכולם הצילו ה'. ויצא שמו בעולם כ"נשיא אלקים", וכל ימיו היו טובים והיה מכובד ורצוי על כל - "ויהי ברכך את אברהם בכל" - וחיייו היו דומים ל"בוקר", ולו היה נאה ויאה לתקן תפילת שחרית. יצחק אבינו, שאמנם אף הוא חי חיי עושר וכבוד, אבל הוא היה היהודי הראשון שטעם מרירות הגלות, בשמעו מפי אבימלך ה"לך מעמנו" הראשון - שנשנה אח"כ אלפי פעמים מפי מלכים ועמי הארץ לבניו בכל מקומות פיזוריהם. ואף השעבוד גלות, וה"גר יהיה זרעך" האמור לאברהם, התחיל מיצחק. הרי אפשר לדמות את חיי יצחק לעת המנחה, שהיא "לפני שקיעת החמה", ולכן תקן תפילת מנחה לבקש רחמים על הלילה - שהיא הגלות. אמנם יעקב אבינו, כל ימיו היו רעים, שהיה נרדף מעשו ומלבן, והיתה לו צרות מבניו, שהתקוטטו זע"ז, וגלה גולה אחר גולה - פדנה ארם, וגלות מצרים. הצדיק הזה תקן תפילת ערבית, ולמד ע"ז שאפי' מי שעולם חשך בעדו, צריך להתפלל לה', אף שאין דעתו מיושבת עליו.

וישק יעקב לרחל וישא את קולו ויבך וגו' (כט-יא)

פרש"י ד"א לפי שבא בידים ריקניות. אמר אליעזר עבד אבי אבא היו בידיו

נתן אלקים שכרי אשר נתתי שפחתי לאישי ותקרא שמו יששכר וגו' (ל-יה)

The name "יששכר" is spelled with a double "ש", however the second one is not pronounced in many circles and remains silent, belonging to the category of letters which are "כתוב ולא קרי" - "Written but not read."

The Chasam Sofer, R' Moshe Sofer ZT"L gives a fascinating insight into the reason for the silent "ש". The root of the name יששכר comes from the word "שכר" - "reward", and Leah saw in the birth of her fifth son, a reward for two actions. One: "נתן אלקים שכרי אשר נתתי שפחתי לאישי" - "Hashem has rewarded me for giving my handmaid to my husband." The second: "כי שכר שכרתיך בדודאי בני" - "For you are a reward for the wildflowers of my son." In both cases, giving her handmaid and exchanging the wildflowers, the word "שכר" appears. However, mentioning the second reward would have been unseemly for Leah, since it did carry a seemingly disparaging implication that Rachel surrendered her rights to her husband just for a bunch of flowers. Merely hinting at the entire scenario of the wildflowers would seem to make Leah guilty of "deriving glory from another person's downfall", and as such, she would be deprived of her share in the World to Come. Therefore, Leah kept the reason of the wildflowers to herself, announcing only the first reward. Hence, the second "ש" in the name יששכר remains silent.

הוא היה אומר.....

Rabbeinu Asher ZT"L (The Ro"sh) would say:

"Be careful not to get angry easily at others and not to react harshly with them. A person who is not careful in these matters gathers enemies."

A perceptive man once said:

"Heaven is where the police are British, the cooks are French, the mechanics German, the clothiers Italian and it's all organized by the Swiss. Hell is where the chefs are British, the mechanics French, the clothier's Swiss, the police German and it's all organized by the Italians!"

R' Yerucham Levovitz ZT"L would say:

"Every person deeply desires to be treated with respect. Just listen carefully and you will hear their cry: 'Don't embarrass me.' 'Please listen to me when I speak.' Listen with respect when someone speaks!"

MAZEL TOY TO MR. AND MRS. DOV POLLAK ON THE MARRIAGE
OF THEIR SON, MORDECHAI TO RIKY HALPERT

To sponsor or dedicate an issue please E-Mail: TorahTavlin@aol.com

How is it possible to stand in prayer in face of that? In the end, it is unlikely that we truly succeeded in replacing the oxen of the *korbonos* - sacrifices, with our prayers. What did the *chassidim* discover to remedy the problem, and to battle against the ploys of the *Yetzer Hara*? After the Prayer, the *chassidim* sit together, raise their glasses in *L'Chayim*, and pour out their hearts in blessing. 'Yankele, you should find a proper *shidduch* for your daughter,' exclaims one. 'Beryl, your business should have customers like the eyes on a potato,' exclaims another. The *Yetzer Hara*, seeing them eating and drinking, concludes that for the meantime their prayer is indeed finished, and he joyfully retires for the morning."

The Rizhiner looked at his detractors. "When Jews gather together to say *L'Chayim*, and in the absence of the *Yetzer Hara* they begin to bless one another from the depths of their hearts, **that** is the real *Tefillah*, and it goes straight to the heart of the Master of the World!"

TORAH GEMS

ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבוש וגו' (כח-כ)

Why does the *posuk* add the words "לאכל" - "to eat" and "ללבוש" - "to wear"? Is there any other purpose for bread or reason for clothes?

Explains R' Yehoshua of Galanta ZT"L, we know that through the actions involved in performing the *Korbonos* - sacrifices, in the *Beis Hamikdosh*, all manner of good things were bestowed upon Israel. The bread placed on the golden table would bring bread; the sacrifices, meat. And likewise the dressing of the *kohen gadol* - High Priest, in the 8 types of clothes was in order to bring clothes to the Jewish people. The same is the case with *Tzaddikim* and their actions. They bring down into this world all kinds of good things when they do various actions in this world.

While Yaakov was in the house of his father, he was on the level of being able to bestow goodness to this world by his actions. However when he had to flee to Charan, he was afraid that he would fall from this level and he would end up eating only for himself. Therefore he prayed for bread, "to eat" - in order that others should have to eat. And for clothes, "to wear" - so that others would have what to wear. The same should be with us. When one prays for Heavenly assistance, he should consider, "clothes to wear" on the same level as, "to dress up in the clothes" that is said with regards to the *Kohen Gadol*, from where we see that man has the ability to bestow Heavenly blessing onto this world.

נזמים וכו' ואני אין בידי כלום עכ"ל. ולכאורה פלא על מה שבכה יעקב, הלא איזה מקום תפסו דברים קטנוניים כאלה, של נזמים וטבעות, במחשבתו של יעקב שצפה ברוח קדשו את עתידו של כלל ישראל, וראה את קבר רחל שאינה בקבורתו, ועדיין יש לו לבכות על זה שאין לו נזמים וטבעות?

וביאר הגמ"ר אליהו מאיר בלוח צ"ל בס' פניני דעת, שרואים מזה שבאמת כל זמן שאדם מלובש בחומר, א"א להפרד ממנו לגמרי, וכמה שיגדל האדם, בכ"ז מקושר הוא עם החומר, וכל הכוחות וההרגשים חיים בו, וגם הכוחות הכי קטנים עוד תופסים בו מקום. ולכן, אפ"י עם כל גדלותו של יעקב אבינו, עוד פעל בו הרושם שפעם בא כאן אליעזר עבד אבי אביו והיה בידו כ"כ הרבה עשירות, ובידו אין כלום. ואע"פ שסיבת הבכי של יעקב אבינו כשראה את רחל היתה בעיקר משום ענינים קדושים רמים ונעלים, וכמשפשיי שאינו נכנסת עמה לקבורה וכדומה, בכ"ז מכיון שרגש כזה היה נמצא בו - אף במידה קטנה מאד - הרגיש בו ובכה גם על זה שאין בידו נזמים וטבעות, כי כל מה שיגדל האדם, רגשותיו יותר חזקים.

מעשה אבות....סימן לבנים

ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש וכו' (כח-יא)

The town of *Sanek* was once priveleged to host the gear *Rizhiner Rebbe, R' Yisroel ZT"L*, during one of his travels. Of course, everybody came out to greet him since his reputation as a *tzaddik* preceded him wherever he went. Among those who came out to greet R' Yisroel were some Jews who were not adherents of the Chassidic path. These *Misnagdim* - opponents, decided to vent their hostility on R' Yisroel.

"It is very difficult for us to understand," they began when given the chance to speak to the *rebbe*. "Our custom is to rise well before the break of dawn, and pray the morning prayer at sunrise. After we finish praying, we remain for some time in *shul*, and we learn *Chumash* and *Mishnayos* before we leave. Even as we put away the *Tallis* and *Tefillin* we learn chapters by memory from the *Tanach*. For this behavior we are labeled *Misnagdim*?! But you *chassidim*, your way is to pray the morning prayer long after the prescribed time for doing so, and immediately after the prayer, instead of dedicating time for study, you bring out cake and brandy, and sit together drinking, eating and singing. For this you are called pious *chassidim*?! It seems to be quite the opposite."

The Rizhiner smiled and answered them. "I will tell you the real reason for our way of praying and the secret of a *L'Chayim*. When a man stands in prayer before his Creator, the *Yetzer Hara* wants nothing more than to confuse him and introduce all manner of strange thoughts into his head.